

Pensionstagarnas Centralförbunds målsättningar inför riksdagsvalsperioden 2015–2019

Pensionstagarnas Centralförbunds målsättningar inför riksdagsvalsperioden 2015–2019

INNEHÅLL:

BAKGRUND.....	3
MINSKA FATTIGDOMEN BLAND PENSIONÄRERNA:	
– Folkpension	5
– Arbetspension	5
– Beskattning	5–6
– Yle-skatten bör tas bort	6
– Självriskerna bör lättas för långtidssjuka	6
– Boendekostnaderna ner	6
– Höj utkomststödets grunddel	7
ÖVRIGA MÅLSÄTTNINGAR:	
– Delaklighet och att bli hörd är en grundrättighet	8
– Förbättra tjänsterna.....	8
– Rimliga serviceavgifter	9
– Aktivera de äldre människorna.....	9
– Pensionsorganisationerna bör stödas	9
– Rehabiliteringen till ära	9–10
– Man bör satsa på forskningen av demens	10
– Anhörigvårdens lagstiftning bör genast fås under arbete	10
– RAY:s självständiga ställning bör tryggas i framtiden.....	10

Pensionstagarnas Centralförbund

Åtgärdsförslag för att bryta ned fattigdomen bland pensionärerna samt förbundets övriga målsättningar inför valet

BAKGRUND

Med den relativa fattigdomen menar man individens eller gruppens klart sämre ställning i jämförelse med den övriga befolkningens genomsnittliga levnadsstandard. De av våra medborgare som hamnar leva i fattigdomen bemödar sig för att leva ett normalt liv och för att kunna delta i samhällets ekonomiska, sociala och kulturella aktiviteter. För många är detta helt enkelt inte möjligt.

I Europa används som fattigdomsgräns vanligen en definition som baserar sig på låga inkomster, vilket är 60 procent av hushållens disponibla medianinkomster. Med medianinkomst avser man medelinkomsten, då alla hushållens inkomster sätts i storleksordning. När ett hushåll har tillgång till mindre än 60 procent av befolkningens genomsnittliga disponibla inkomst, är den enligt definitionen fattig.

Enligt den förhandsinformation som Statistikcentralen publicerade i december 2014 finns det cirka 690 000 människor i vårt land som har låga inkomster och som anses vara fattiga. År 2012 var antalet 635 000 så landet fick under året 55 000 personer till som har låga inkomster. Om man förutom de med låga inkomster också räknar med de som lever på gränsen till fattigdom, var siffran redan 854 000 personer (år 2012).

Enligt inkomstfördelningsstatistiken 2013 är gränsen för låginkomsttagare 14 260 euro i året. Det vill säga att de som bor i en persons hushåll är låginkomsttagare, om hans/hennes inkomster är under 1 190 euro i månaden. I vårt land fick år 2013 461 154 personer en pension under 1 100 euro (över 33 procent av våra pensionstagare), av dem var 297 587 kvinnor och 163 567 män. Under 1 400 euros pension fick 756 326 personer, rejält över hälften av våra pensionstagare (54,6 procent).

Om man ser på antalet hushåll som har utkomstsvårigheter enligt socioekonomisk ställning, är pensionstagarna den överlägsta största gruppen. Ett särskilt problem i Finland är den betydligt höga risken för fattigdom bland de ensamma pensionsstagarna. År 2009 var över 30 procent fattiga av de pensionärer som lever ensamma i Finland. Enligt OECD:s jämförelse finns det ingen annan pensionstagare i hela Väst-Europa som bor ensam som skulle vara lika fattig som i Finland. Enligt den jämförelsen är fattigdomsgraden 28 procent bland dem som är över 65 år och som bor ensamma.

I detta nu har redan över en miljon finländare fyllt 65 år. Om tio år förutspår man att de är 1,3 miljoner alltså 23 procent av befolkningen. De åldrandes andel växer snabbast i Finland bland länderna i Europa fram till år 2030. Dessutom kommer den relativa fattigdomen i vårt land att bara växa i framtiden, om man inte gör något åt saken.

Låginkomsttagare är vanligast bland dem som fyllt 75 år. På grund av den arbetspensionsindex som nu används (20 inkomstnivå/80 värde på levnadskostnadernas förändringar) ökar de låga inkomsterna samt fattigdomen för dem som är länge på pension. Ju längre vi är på pension, desto mer sannolikt är vi på väg mot fattigdomsgränsen.

Enligt Europa 2020 -strategin har Finland åtagit sig att minska antalet människor som lever på gränsen till fattigdom med 150 000 fram till år 2020. Det uppsatta målet är enligt Pensionstagarnas Centralförbund anspråkslöst och det bör höjas. Att minska den sociala ojämlikheten måste därför vara ett av det viktigaste målen under nästa valperiod. Det är nu dags för åtgärder.

Pensionstagarnas Centralförbund PCF föreslår följande åtgärder för att minska på fattigdomen bland pensionärerna i vårt land:

FOLKPENSION

För att bättra på ekonomiska situationen för låginkomsttagarna bör man i vårt land genomföra en rejäl nivåhöjning av folkpensionen. Den ensamma pensionstagarens folkpension bör så fort som möjligt höjas till garantipensionens nivå. På så sätt skulle också antalet bland dem som får folkpension ökas och flera pensionsstagare med låga inkomster skulle få ett tillfredsställt liv.

En nivåförhöjning på folkpensionen bör skrivas in i regeringsprogrammet efter riksdagsvalet. Åtminstone måste man notera, att för att minska på fattigdomen bland pensionärerna genomför man ett åtgärdsprogram för att höja på folkpensionernas nivå.

ARBETSPENSION

Också arbetspensionernas köpkraft bör tryggas. Lönebetoningen bör höjas vid indexgranskningarna av arbetspensionerna. Som ett alternativ bör man utreda en ändring av indexsystemet så, att det skulle gynna dem som får låg eller medelstor pension.

Den frysning av indexet som gjordes vid årsskiftet 2015 skär genast pensionärernas reella köpkraft och sänker socialskyddets nivå till en lägre utvecklingsbana också under de kommande åren och årtiondena. Det här är en varaktig försämring, ifall inte frysningen gottgörs till sitt fulla belopp i samband med de kommande indexgranskningarna.

Frysningen av indexet bör gottgöras till pensionstagarna under nästa valperiod.

BESKATTNING

En höjning av de indirekta skatterna berör mest låginkomsttagarna. De bör särskilt uppmärksammas i alla kommande skatteutvecklingar.

De kommande förändringarna på inkomstskatten får inte höja pensionärernas beskattning i förhållande till beskattningen av löneinkomster. Eventuella höjningar av indirekta skatter bör gottgöras för dem som får en liten eller medelstor pension. De låga pensionerna bör även i framtiden förbli obeskattade. Den nedre gränsen för skattefri pension bör höjas genom att höja på grundinkomstavrdraget samt pensionsinkomstavrdraget både vid kommunal- och statsbeskattningen.

Beskattningen av pensionsinkomster får inte på någon inkomstnivå vara strängare än beskattningen av löneinkomster. Då man jämför beskattningen av pensions- och löneinkomster är det problematiskt att se löntagarens ArPL-avgift som skatt, eftersom avgiften inte är en skatt. Man bör avstå från denna tolkning i det sammanhang då den pensionsavgift som indrivs av löntagarna inte längre minskar på pensionslönen. Det här sker år 2017 i samband med den kommande pensionsreformen.

YLE-SKATTEN BÖR TAS BORT AV LÅNGINKOMSTTAGARNA

År 2014 började man indriva skatt av pensionstagarna vars årsinkomst var över 10 840 euro. Yle-skatten indrevs på inkomster över 7500 euro.

Yle-skatten bör tas bort av alla de medborgare, vars inkomster är lägre än den beskattningsbara gränsen.

SJÄLVRISKERNA BÖR LÄTTAS FÖR LÅNGTIDSSJUKA

Alltför ofta sparar våra medborgare med låga inkomster på kostnaderna på mediciner och övrig hälsovård, för att pengarna skall räcka till för övriga utgifter. Om pensionstagarna på brist av pengar lämnar medicinerna oköpta eller lämnar sina tänder oskötta och blir ännu sjukare, har detta en betydande inverkan på kostnaderna i vårt samhälle.

Tillgången till mediciner, social- och hälsovårdstjänster och resor som hänför sig till sjukdomen bör tryggas för låginkomsttagare. Till dem hörande betalningstaken bör kombineras och fås till en lägre nivå än de nuvarande.

BOENDEKOSTNADERNA NER

I framtiden förväntar man sig att åldringarna bor så länge som möjligt hemma. Samtidigt växer boendekostnaderna snabbt. Särskilt energiskatten och fastighets-skatten har ökat. För att man skall uppnå målen, bör man lätta på kostnadsbördan för de äldre människorna.

Bostadsbidragets inkomstgräns för pensionstagarna bör höjas. Bostadsbidragets summa bör höjas från nuvarande 85 procent till 95 procent enligt lagen om bostadsbidrag efter att man avdragit självriskandelen. Självriskan för bostadsbidraget bör sänkas.

HÖJ UTKOMSTSTÖDETS GRUNDDEL

Utkomststödet är i sista hand ett ekonomiskt stöd, vars syfte är att trygga personens och familjens nödvändiga utkomst för ett människovärdigt liv. I praktiken är många tvungna att regelbundet använda sig av utkomststödet för att klara sig. Utkomststödet grunddel för år 2015 är för en person som bor ensam är 485,50 euro i månaden. I den nuvarande situationen uppfyller inte utkomststödet sitt syfte alltså att trygga utkomsten och ett självständigt liv.

Utkomststödet bör höjas till en bättre nivå än den nuvarande.

Pensionstagarnas Centralförbunds övriga målsättningar inför riksdagsvalet

DELAKLIGHET OCH ATT BLI HÖRD ÄR EN GRUNDRÄTTIGHET

Enligt Europeiska sociala stadgan bör man i all lagstiftning som berör äldre människor ta med bestämmelser om att de äldre blir hörda i frågor som berör dem. De åldrande bör ha en möjlighet till detta, att han/hon hörs som invånare och kund då man planerar och genomför åldringsvården och omsorgen som berör henne/honom.

Man bör utveckla de äldre rådets verksamhets- och arbetsmöjligheter i kommunerna. Man bör ge äldre rådets medlem en möjlighet att delta i nämndernas och fullmäktiges möte med närvaro- och yttranderätt.

FÖRBÄTTRA TJÄNSTERNA

De närmaste årens centrala utmaningar är att trygga tillgången till tillgängliga bostäder till ett skäligt pris och att utveckla närtjänsterna. I ungefär varannat höghus finns det ingen hiss. Hisslösa höghus finns framförallt i stadsdelar som byggdes under 1960–80-talet. I hisslösa hus bor ca 600 000 finländare, av vilka 100 000 är över 65 år.

Man bör också säkerställa att tjänsterna och dess standard som fås till hemmen är tillräckliga. Till de åldringar, som vill och klarar av att bo hemma, bör man trygga en tillräcklig tillgång till hälso-, sjukvård- och socialtjänster och till ett rimligt pris. I kommunerna bör grundas informations- eller servicepunkter, varifrån de äldre får information bl.a. om tjänster som erbjuds, om stöd och förmåner.

I sote-reformen bör man trygga att basservicen fås likvärdigt i hela landet. De äldre människorna bör ha lika tillgång, jämlika och fungerande möjligheter att få sote- och övriga närtjänster tillräckligt nära och med goda förbindelser. Särskilt i glesbygden bör man skapa nya sätt att organisera tjänsterna för att komplettera de viktiga närtjänsterna.

Programmet för att förbättra äldres boende bör fortsätta också efter år 2017. I detta sammanhang bör man garantera att man fortsätter bygga hissar i de höghus som är utan hissar.

RIMLIGA SERVICEAVGIFTER

Samhället blir snabbt tekniskt. Detta har lett till, att tjänster som köps via datorer är billigare än att man sköter ärendena personligen. Man har dragit in bankkontor, och de som blivit kvar har man förkortat öppethållningstiderna för och man har minskat på kassapersonalen. Därtill har man minskat på bankautomaterna. Situationen är särskilt svår för pensionärer med låga inkomster. Det är orättvist, att de måste betala för små räkningar vid disken upp till 8–10 euro per räkning.

Via lagstiftningen bör man trygga, att de äldre människorna får bank- och övriga tjänster till samma pris som de som använder sig av datorer. Den snabba höjningen av de privata och offentliga serviceavgifterna bör kompenseras för de äldre människorna till exempel genom att minska självriskandelen.

AKTIVERA DE ÄLDRE MÄNNISKORNA

Det är viktigt, att de äldre människorna förblir både mentalt och fysiskt aktiva samhällsmedlemmar.

Till de äldre människorna bör erbjudas samhälleliga tjänster till förmånligt pris både till kollektivtrafiken samt till kulturen. För funktionsförmågans del bör de livsviktiga motionstjänsterna fås gratis.

PENSIONSTAGARORGANISATIONERNA BÖR STÖDAS

Det förebyggande arbete som pensionsorganisationerna gör ökar och uppehåller de äldre människornas sociala, psykiska och fysiska välbefinnande. Dessutom är det ett rätt specifikt läkemedel för att bekämpa ensamheten.

Pensionsorganisationerna bör stödas. De offentliga utrymmena bör öppnas för organisationerna. För de äldre människorna bör man flexibelt och förmånligt garantera behövliga mötesutrymmen.

REHABILITERINGEN TILL ÄRA

Den offentliga sektorns mål är minska på äldreomsorgens anstaltsvård för att uppnå kostnadsbesparingar inom vår hälsovård. I framtiden vårdas allt flere åldringar hemma. Servicestrukturens förändring förutsätter, att man kan visa behövliga och tillräckliga resurser till de tjänster som ges till hemmen, öppna vården, anhörigvården och familjevården. Hemvårdens utbud är inte ännu tillräckligt i vårt land, och hemvårdens förmåga att snabbt svara på de förändringar kundernas behov förutsätter är ännu liten.

Av den förbyggande verksamheten bör man bilda ett stabiliserat handlings-sätt och service, med vilka man kan befrämja de åldrandes verksamhets-förmåga och på så sätt senarelägga anstaltsvården. Därtill bör man för att trygga att man kan bo hemma erbjuda mera nödvändiga rehabiliterings-tjänster än vad man gör nu.

MAN BÖR SATSA PÅ FORSKNINGEN AV DEMENS

Man uppskattar världsomfattande att de som lider av demens tredubblas fram till år 2050. Att demensen blir allmännare beror på att befolkningen åldras. Finland är i samma situation som de övriga västländerna. Desto mera det finns äldre, desto mer demens finns det. Måttligt och svårt dementa fanns i vårt land för ett år sedan cirka 90 000 och antalet kommer enligt vissa uppskattningar att fördubblas under de närmaste 30 åren. Demensen utvecklas alltså i vårt land till ett mycket svårt problem.

I vårt land bör man satsa på att utveckla forskningen om åldringarnas minnessvaghet, och till detta bör fås tillräckiga ekonomiska resurser. Problemet med detta viktiga ärende är inte mindre i något annat land i Norden, därför bör man ha nordiskt samarbete i ärendet för att främja kunskaper och dela på forskningskostnaderna.

ANHÖRIGVÅRDENS LAGSTIFTNING BÖR GENAST FÅS UNDER ARBETE

I det nationella utvecklingsprogrammet för anhörigvård konstaterar man, att det lönar sig att investera på anhörigvården och att det hämtar betydande inbesparingar inom olika förvaltningsnivåer och -sektorer. En investering på 470 miljoner euro till avtalsanhörigvården åstadkommer redan år 2020 1,5 miljoners nettoinbesparingar på de offentliga social- och hälsovårdstjänsternas utgifter. Till anhörigvårdarna skjuts mera ansvar, men inte tillräckligt med stöd och hjälp.

Man har såsat lite i lagstiftningen om anhörigvården. Beredningen bör påbörjas omedelbart på basen av det nationella utvecklingsprogrammet för anhörigvård.

PENNINGAUTOMATFÖRENINGENS SJÄLVSTÄNDIGA STÄLLNING BÖR TRYGGAS I FRAMTIDEN

RAY:s stöd har en avgörande betydelse för social- och hälsoorganisationernas fortsatta verksamhet. Finansieringen som den får måste utan nedskärningar riktas till organisationernas verksamhet.

RAY:s självständiga ställning bör tryggas i fortsättningen.

VAD ÄR PCF?

Pensionstagarnas Centralförbund PCF är den mest kända landsomfattande pensionstagarorganisationen. PCF har med sina över 50 års erfarenheter också en betydande inverkan på samhället.

PCF lyfter aktivt fram olika missnöjen och orosmoment som berör pensionstagarnas vardag, som t.ex. hälsovårdens nivå och tillgänglighet, pensionärernas köpkraft och beskattning eller till exempel de ärenden som inverkar på pensionsindexet.

Inom Pensionstagarnas Centralförbunds medlemsföreningar finns tusentals frivilliga arbetare och kamratledare som leder olika motions- och kulturgrupper. Enligt organisationsförfrågan som berörde verksamheten år 2013 så gjorde cirka 7 500 personer frivilligt arbete inom PCF:s medlemsföreningar. De använde cirka 71 400 timmar till den frivilliga verksamheten varje månad!

PCF:s motiv är förutom intressebevakningen att erbjuda verksamhetsramar för de 350 regionala föreningarna runt om i Finland så, att de äldre människorna efter arbetslivet kan njuta mångsidigt och på ett sätt som befrämjar hälsan. Alltså vi erbjuder Dig nya hobbyn och bekanta – fullt liv, i gott sällskap!

PENSIONSTAGARNAS CENTRALFÖRBUND PCF SVENSKA DISTRIKT

Ordförande Marianne Laxén, Helsingfors, 045 653 4477, mannelx@hotmail.com

Vice ordförande Brita Helsing, Vasa, 0400 421 140, brita.helsing@anvianet.fi

Sekreterare Stig Kumlin, Vanda, 0400 500 584, stig.kumlin@pp.inet.fi

Ritva Granholm, Närpes, 040 961 6767, ritva.granholm@gmail.com

Rauno Kousa, Ekenäs, 0500 409 211, rauno.kousa@pp.inet.fi

Tervetuloa

Rajaniemeen, Virroille!

SIKKISJÄRVEN RANNALLA SIJAITSEVA RAJANIEMI tarjoaa yksityisille henkilöille ja yrityksille majoitus-, kokous- ja koulutustiloja sekä erilaisia juhlatiloja ateriapalveluineen.

Päärakennusta, vanhaa pappilaa, ympäröivät erikokoiset majoitusrakennukset. Majoittumaan mahtuu lisävuoteet mukaan lukien yli 70 henkilöä.

VALTTEJAMME OVAT

AITO
KODIKKUUS

YHDESSÄ
TEKEMISEN
ILO

RAUHAINEN
LUONTO
YMPÄRILLÄ

Vas. avara monitoimitila Siekkissali, joka soveltuu myös tanssi- ja liikuntaryhmien harjoittelupaikaksi.

Torisevan jylhät maisemat löytyvät läheltä Rajaniemeä

Rajaniemi tarjoaa

- ▶ viihtyisän luonnonkauniin ympäristön, jossa ryhmänne viihtyy yhdessä
- ▶ maukasta kotiruokaa
- ▶ rantasaunan ja hyvän uimarannan
- ▶ kaksi sisäsaunaa takkahuoneineen

Pyydä meiltä lomatarjous!

Rajaniemen lomakeskus

Puh. 03 4755 648 Rajaniementie 35, 34800 Virrat

www.rajaniemenlomakeskus.fi, toimisto@rajaniemenlomakeskus.fi